

2011-2012

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΟΙΡΩΝ

ΑΣΦΑΛΗΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΛΟΗΓΗΣΗ
ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ερευνητική Εργασία: Ασφάλεια στο Διαδίκτυο |

Ερευνητική Ομάδα: Αντρέας Αντρουλάκης , Διονύσης
Δαμιανάκης, Μιχάλης Σαββάκης, Γιάννης Γουρλεμάκης

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Βασικοί Κανόνες Σωστής Αναζήτησης	4
Ιοί του Διαδικτύου.....	5
Η Σωστή Πλοήγηση στους χώρους του Διαδικτύου	5
Οι Τρεις Βασικοί Κανόνες οι οποίοι συμβάλλουν στη Σωστή Αναζήτηση στο Διαδίκτυο.	6
Αναζήτηση Πληροφοριών Στο Διαδίκτυο.....	6
Αν Δεν το Βρούμε στο Google, δεν Υπάρχει;	6
Συμβουλές Για Πιο Σωστή Αναζήτηση.....	7
Θεματικοί Κατάλογοι	7
Μηχανές Αναζήτησης.....	8
Ελληνικές Μηχανές Αναζήτησης	9
Παγκόσμιος ιστός.....	9
Μεταμηχανές Αναζήτησης.....	9
Μηχανές Αναζήτησης - Θεματικοί κατάλογοι για παιδιά	9
Μηχανές Αναζήτησης Επιστημονικού Περιεχομένου.....	9
Ο Παγκόσμιος Ιστός στην Αναζήτηση	10
Βασικοί Κανόνες	11
Α. Διάβασε, σκέψου και μετά κάνε κλικ.....	11
Β. Πληκτρολόγησε, έλεγξε και μετά κάνε κλικ	11
Γ. Κλείσε και συζήτησε.....	12
Υλικό για Κηδεμόνες	12
Οι Πληροφορίες του Διαδικτύου στην Παγκοσμια Κοινωνια	13
Το Διαδίκτυο και η Επικοινωνία	14
Η Τεχνολογία του Διαδικτύου.....	14
Οι Πληροφορίες στο Διαδίκτυο	15
Νομικά και Ηθικά Ζητήματα.....	16
Αναζήτηση Εικόνων με Ασφάλεια	17
Ασφαλείς χώροι με εκπαιδευτική άδεια πνευματικών δικαιωμάτων.	17
Πηγές για περισσότερες πληροφορίες.....	18
Αποποίηση	19
Προστασία των Παιδιών από Διαδικτυακούς Κινδύνους -Κοινωνική Δικτύωση	19
Ασφαλής Αναζήτηση: φιλτράρισμα προκλητικού περιεχομένου	21

Σχετικά με το φίλτρο Ασφαλούς Αναζήτησης της Google	21
Ενεργοποίηση του φίλτρου Ασφαλούς Αναζήτησης.	21
Χρήση Εικονών και Βιντεο	22
Ασφαλής Λειτουργία στο YouTube	23
Τι είναι η Ασφαλής Λειτουργία στο YouTube;	23
Google Talk	24
Picasa.....	25
Blogger	25
Ερωτηματολόγιο.....	26
Ασφαλής Πλοήγηση και Αναζήτηση Στο Διαδίκτυο	26

Βασικοί Κανόνες Σωστής Αναζήτησης

1. Θα πρέπει οι χρήστες να γνωρίζουν ότι, όταν ερευνούν στο Διαδίκτυο για μια καθ' όλα αποδεκτή λέξη, τα αποτελέσματα μπορεί να τους οδηγήσουν σε εντελώς ακατάλληλες ιστοσελίδες. Ακόμη και ελάχιστη εμπειρία είναι αρκετή για να πείσει για αυτό.

Οι χρήστες συχνά κάνουν κλικ στα αποτελέσματα της αναζήτησης χωρίς να διαβάσουν την περιγραφή. Αυτή η συμπεριφορά ενέχει κινδύνους. Πρέπει να ξέρουν ότι, πριν κάνουν κλικ σε ένα από τα αποτελέσματα της αναζήτησης, πρέπει να διαβάσουν προσεκτικά την περιγραφή του λήμματος. Αν η περιγραφή αυτή δεν ανταποκρίνεται σε αυτό που αναζητούν ή αν δεν είναι σίγουροι που θα τους οδηγήσει ο δεσμός, τότε δεν πρέπει να κάνουν κλικ. Για εξάσκηση, μπορούν να δοθούν σε μαθητές παραδείγματα με αποτελέσματα αναζήτησης και να τους ζητηθεί να δείξουν για κάθε ένα από τα λήμματα αν ο δεσμός θα τους οδηγήσει σε αποτελέσματα σχετικά με αυτά που αναζητούν ή όχι. κατά τρόπο ανεπίστρεπτο, που δεν έχει προηγούμενο.

2. Μερικές φορές χρησιμοποιούνται διευθύνσεις του Διαδικτύου οι οποίες είναι σχεδόν όμοιες με νόμιμες και χρήσιμες, ελπίζοντας να ξεγελάσουν ανθρώπους και να επισκεφτούν πορνογραφικές ιστοσελίδες.

Οι χρήστες συχνά πληκτρολογούν μια διεύθυνση και μετά κάνουν κλικ για να την επισκεφτούν, χωρίς να ελέγξουν αν πληκτρολογήθηκε σωστά. Θα πρέπει να αποκτήσουν την καλή συνήθεια να πληκτρολογούν τη διεύθυνση, ύστερα να ελέγχουν για να σιγουρευτούν αν την έγραψαν σωστά, και μετά να κάνουν κλικ.

Θα πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι δεν είναι σωστό να προσπαθούν να μαντέψουν μια διεύθυνση. Αν δεν την γνωρίζουν με ακρίβεια, ας χρησιμοποιήσουν μια μηχανή αναζήτησης.

3. Οι χρήστες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι, παρά τις προσπάθειές τους, μπορεί να βρεθούν σε λάθος ιστοσελίδα. Επίσης, θα πρέπει να γνωρίζουν ότι μερικές φορές αυτών των ειδών οι δικτυακοί τόποι χρησιμοποιούν αυτό που λέμε ποντικοπαγίδα. Δηλαδή απενεργοποιούν το κουμπί «πίσω», ανοίγουν πολλαπλά παράθυρα ή χρησιμοποιούν άλλες τεχνικές για να «παγιδεύσουν» τους χρήστες στον χώρο τους.

Αν ένα παιδί βρεθεί σε έναν τέτοιο χώρο, η πρώτη του αντίδραση είναι το σοκ, γιατί δε θα μπορεί να φύγει από εκεί. Αν δεν το προετοιμάσουμε για αυτή την πιθανότητα, η δεύτερη αντίδραση θα είναι ο φόβος ή ακόμα και η περιέργεια και αυτή η αντίδραση είναι και η πιο επικίνδυνη.

Για να αποφύγουμε τα χειρότερα, οφείλουμε να πληροφορήσουμε τα παιδιά για το τι πρέπει να κάνουν αν βρεθούν σε λάθος δικτυακό τόπο. Να ξέρουν ότι θα πρέπει να κλείσουν αμέσως τον φυλλομετρητή. Και αν δεν μπορούν να το κάνουν, να κλείσουν τον υπολογιστή και να αναφέρουν αμέσως σε κάποιον μεγαλύτερο αυτήν την αθέλητη προσπέλαση. Το αρχείο με τα cookies του

φυλλομετρητή, που έχει προσπελάσει ακατάλληλη ιστοσελίδα, θα πρέπει να ελεγχθεί για να βεβαιωθεί ότι δεν έχουν τοποθετηθεί ανεπιθύμητα cookies στον υπολογιστή.

Ιοί του Διαδικτύου

Η μετάδοση ιών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι και ο συνηθέστερος τρόπος διάδοσής τους. Οι ιοί επικολώνται συνήθως στα συνημμένα αρχεία των μηνυμάτων και μολύνουν τον υπολογιστή του χρήστη, μόλις αυτός ανοίξει το συνημμένο αρχείο.

Δε θα πρέπει λοιπόν οι χρήστες να ανοίγουν ποτέ μηνύματα τα οποία προέρχονται από άγνωστο αποστολέα, ιδιαίτερα αν αυτά περιέχουν συνημμένα εκτελέσιμα αρχεία (συνήθως με κατάληξη .exe, .com, .vbs, .dll, .sh, .bat κ.ά.), ενώ πιθανόν να περιέχουν καταστροφικό κώδικα (μήνυμα μορφής .html) που ενεργοποιείται αυτόματα με την ανάγνωση του email.

Θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικοί ακόμα και απέναντι σε μηνύματα που προέρχονται από γνωστό αποστολέα, αλλά με ύποπτο θέμα.

Η Σωστή Πλοήγηση στους χώρους του Διαδικτύου

Κατά την πλοήγηση στους χώρους του Διαδικτύου είναι καλό να έχουμε υπόψη μας τα παρακάτω:

1. Το Διαδίκτυο είναι κυρίως μια κοινωνία ανθρώπων και κρύβει τους ίδιους κινδύνους που κρύβει κάθε κοινωνία, ιδιαίτερα όταν διευκολύνεται στο έπακρο ο τρόπος επικοινωνίας των ανθρώπων μεταξύ τους.
2. Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στο Διαδίκτυο δεν είναι πάντα έγκυρες.
3. Η κοινοποίηση των προσωπικών στοιχείων του χρήστη (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο, φωτογραφία, κωδικοί πρόσβασης, αριθμός πιστωτικών καρτών, e-mail κ.λπ.) είναι καλό να αποφεύγεται.
4. Η τοποθέτηση του υπολογιστή (εάν είναι δυνατόν) σε κοινόχρηστο χώρο και όχι αποκλειστικά στο παιδικό δωμάτιο ενθαρρύνει τη χρήση του Διαδικτύου σε οικογενειακό περιβάλλον και βοηθά στην επίβλεψη των ιστοσελίδων τις οποίες επισκέπτονται τα παιδιά.
5. Η καλή επικοινωνία με τα παιδιά είναι απαραίτητη ώστε να ενθαρρύνονται να μιλάνε για αυτούς με τους οποίους επικοινωνούν, ανταλλάσσουν μηνύματα και να ενημερώνουν εάν ποτέ γίνονται θύματα απειλών, εκφοβισμού ή παρενόχλησης οποιασδήποτε μορφής.
6. Η χρήση του υπολογιστή ως μέσου απασχόλησης του παιδιού χωρίς την παρουσία ενηλίκου είναι καλό να αποφεύγεται. Ο υπολογιστής δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως ηλεκτρονική babysitter !

7. Η δημιουργία ενός συνόλου από κανόνες χρήσης του Η/Υ αποδεκτών από όλους και η ανάρτηση τους σε εμφανές σημείο δίπλα στον υπολογιστή συντελεί στην προστασία όλων των χρηστών.
8. Στη διεύθυνση <http://www.safeline.gr/> έχουμε ίσως τη μοναδική ελληνική ανοικτή γραμμή για καταγγελία παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο. Μη διστάσετε να τη χρησιμοποιήσετε.

Οι Τρεις Βασικοί Κανόνες οι οποίοι συμβάλλουν στη Σωστή Αναζήτηση στο Διαδίκτυο.

Υπάρχουν τρεις βασικοί κανόνες οι οποίοι συμβάλλουν στη σωστή αναζήτηση στο διαδίκτυο.

- Διαβάζουμε, σκεφτόμαστε και μετά κάνουμε κλικ.

Όταν ερευνούμε στο Διαδίκτυο για μια λέξη τα αποτελέσματα μπορεί να μας οδηγήσουν σε εντελώς ακατάλληλες ιστοσελίδες. Πριν κάνουμε κλικ σε ένα από τα αποτελέσματα της αναζήτησης, πρέπει να διαβάσουμε προσεκτικά την περιγραφή του λήμματος. Αν η περιγραφή αυτή δεν ανταποκρίνεται σε αυτό που αναζητούμε τότε δεν πρέπει να κάνουμε κλικ.

- Πληκτρολογούμε, ελέγχουμε και μετά κάνουμε κλικ.

Συχνά πληκτρολογούμε μια διεύθυνση και μετά κάνουμε κλικ για να την επισκεφτούμε, χωρίς να ελέγξουμε αν πληκτρολογήθηκε σωστά. Θα πρέπει να πληκτρολογούμε τη διεύθυνση, ύστερα να ελέγχουμε για να σιγουρευτούν αν την έγγραψαν σωστά, και μετά να κάνουμε κλικ.

- Κλείνουμε και συζητούμε.

Μερικές φορές μπορεί να βρεθούμε σε λάθος ιστοσελίδα η οποία απενεργοποιεί το κουμπί «πίσω». Στην περίπτωση αυτή ανοίγουν πολλαπλά παράθυρα ή χρησιμοποιούν άλλες τεχνικές για να μας παγιδεύσουν στον χώρο τους. Θα πρέπει να κλείσουμε αμέσως τον φυλλομετρητή. Αν δεν μπορούν να το κάνουμε θα πρέπει να κλείσουμε τον υπολογιστή. Το αρχείο με τα cookies του φυλλομετρητή, που έχει προσπελάσει ακατάλληλη ιστοσελίδα, θα πρέπει να ελεγχθεί για να βεβαιωθεί ότι δεν έχουν τοποθετηθεί ανεπιθύμητα cookies στον υπολογιστή.

Αναζήτηση Πληροφοριών Στο Διαδίκτυο

Αν Δεν το βρούμε στο Google, δεν Υπάρχει;

Στο μυαλό πολλών ανθρώπων η Μηχανή Αναζήτησης Google είναι ένα εργαλείο που δίνει λύση σε πολλά προβλήματα. Αρκεί η πληκτρολόγηση μιας λέξης κλειδί και θα εμφανίσει ένα σύνολο αποτελεσμάτων. Το ερώτημα είναι αν αυτό το σύνολο αποτελεσμάτων είναι και αυτό που χρειαζόμαστε. Πόσο σχετικά είναι με την

αναζήτηση μας; Ποια είναι η ποιότητα των σελίδων που εμφανίζονται σαν αποτέλεσμα; Μπορούμε να εμπιστευτούμε τις πληροφορίες που διαθέτουν;

Πρέπει να ξέρουμε ότι η Google καλύπτει μόνο το 40% των πληροφοριών που είναι αποθηκευμένες στον Παγκόσμιο Ιστό. Αν λάβουμε υπόψη ότι πολλές πληροφορίες είναι αποθηκευμένες σε βάσεις δεδομένων και σε ασφαλείς ιστοσελίδες τότε αυτό το ποσοστό μπορεί να πέσει στο 15%!

Η Μηχανή Αναζήτησης Google βεβαία είναι πολύ βολική και εύκολη στη χρήση του. Η πληκτρολόγηση μιας απλής λέξης-κλειδί αποφέρει εκατοντάδες αποτελέσματα με αποτέλεσμα ο χρήστης να θεωρεί πως κατέχει καλά την τεχνική της ερευνάς στο Διαδίκτυο.

Έχετε αναρωτηθεί όμως για την ποιότητα των αποτελεσμάτων;
Αυτό είναι ένα εξίσου σημαντικό κριτήριο μιας καλής Μηχανής Αναζήτησης.

Οι περισσότεροι χρήστες δεν γνωρίζουν ότι η Google τοποθετεί σαν πρώτες στην λίστα των αποτελεσμάτων τις πιο δημοφιλείς - με την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα - ιστοσελίδες.

Προσέξτε! Όχι τις πιο σχετικές με το θέμα αναζήτησης αλλά τις πιο δημοφιλείς σχετικά με το θέμα αναζήτησης. Έχει διαφορά.

Ο τρόπος λοιπόν που αναζητούμε πληροφορίες δεν είναι τόσο απλός όσο οι περισσότεροι άνθρωποι νομίζουν. Αυτό δεν σημαίνει βεβαία πως είναι και δύσκολος. Θέλει υπομονή, επιμονή στην χρήση διαφορετικών λέξεων κλειδιών, χρήση διαφορετικών μηχανών αναζήτησης γιατί μπορούν να μας δώσουν διαφορετικά αποτελέσματα και κυρίως κριτική ικανότητα και διάθεση απέναντι στα αποτελέσματα.

Συμβουλές Για Πιο Σωστή Αναζήτηση

Ανεξάρτητα από την μηχανή αναζήτηση που θα χρησιμοποιήσουμε (Google, Yahoo, Bing κ.α.) μπορούμε να ακολουθούμε κάποιους γενικούς κανόνες για να βελτιώσουμε τα αποτελέσματα της έρευνας μας.

- Διαλέξτε προσεκτικά τις λέξεις αναζήτησης.
- Αν είναι εφικτό χρησιμοποιήστε αρκετές λέξεις ώστε να περιγράψετε ακριβώς την αναζήτηση σας.
- Τοποθετήστε πρώτες τις πιο σημαντικές λέξεις.
- Αναζητήστε με συνώνυμες και διαφορετικές λέξεις κάθε φορά. Ποτέ μια και μόνο αναζήτηση δεν είναι αρκετή.
- Χρησιμοποιήστε εισαγωγικά για να ψάξετε για ολόκληρη την φράση πληκτρολόγησης. Χωρίς εισαγωγικά οι μηχανές αναζήτησης ψάχνουν ξεχωριστά για την κάθε λέξη.
- Χρησιμοποιήστε την σύνθετη αναζήτηση (αναζήτηση για προχωρημένους) που έχουν μάλλον όλες οι μηχανές αναζήτησης.

Θεματικοί Κατάλογοι

Οι Θεματικοί Κατάλογοι περιλαμβάνουν διευθύνσεις δικτυακών τόπων οργανωμένες σε θεματικές κατηγορίες όπως Επιστήμη, Αναψυχή, Κοινωνία, Αθλητικά κ.α.

Η κάθε κατηγορία έχει υποκατηγορίες. Για παράδειγμα, η κατηγορία Αναψυχή μπορεί να περιέχει τις υποκατηγορίες Αυτοκίνητο, Διασκέδαση, Θάλασσα, Μοντελισμός κ.α. Οι υποκατηγορίες μπορεί να συνεχίζουν για αρκετά επίπεδα.

Η χρήση των θεματικών καταλόγων προτείνεται ιδιαίτερα όταν ο στόχος της αναζήτησης δεν είναι συγκεκριμένος αλλά αποσκοπεί στην γενικότερη ενημέρωση για ένα θέμα.

Μερικοί θεματικοί κατάλογοι που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για τις έρευνές σας είναι:

- APN Greece <http://www.apn.gr/greece>
- Pathfinder Guide <http://guide.pathfinder.gr>
- Forthnet Directory <http://dir.forthnet.gr>
- Best-Sites.gr <http://best-sites.gr>
- Way.gr <http://directory.way.gr>
- Psakse.gr <http://psakse.gr>
- HellasLinks.gr <http://www.hellaslinks.gr>

Αντιλαμβάνεστε ότι η πληροφορία που αναζητούμε είναι πιθανό να μην είναι καταχωρισμένη σε κάποια Ελληνική ιστοσελίδα γιατί ο Ελληνικός Ιστός μπορεί να εξελίσσεται ραγδαία αλλά ακόμα είναι σε νηπιακή ηλικία. Πιο συγκεκριμένα, δεν έχει ψηφιοποιηθεί ακόμα αρκετό υλικό με αποτέλεσμα πολλές φορές να αναγκάζομαστε να καταφύγουμε στον Παγκόσμιο Ιστό.

Παρακάτω σας παραθέτουμε, ενδεικτικά, ορισμένους καταλόγους που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε.

- Open Directory Project <http://www.dmoz.org>
- Technology news www.zdnet.com

Μηχανές Αναζήτησης

Οι μηχανές αναζήτησης υποστηρίζουν την αναζήτηση στο διαδίκτυο με βάση λέξεις κλειδιά. Η αναζήτηση εδώ, κατευθύνεται από τον χρήστη, και η αποτελεσματικότητα - αποδοτικότητα της αναζήτησης από την καταλληλότητα των λέξεων κλειδιών.

Βασική διαφορά μεταξύ θεματικών καταλόγων και μηχανών αναζήτησης είναι ότι οι θεματικοί κατάλογοι οργανώνονται από ανθρώπους ενώ στις μηχανές αναζήτησης η διαδικασία είναι αυτοματοποιημένη.

Παρακάτω θα σας αναφέρουμε ενδεικτικά ορισμένες μηχανές αναζήτησης στον Ελληνικό και στον παγκόσμιο ιστό.

Πρώτα θα αναφερθούν οι μηχανές γενικού περιεχομένου και στην συνέχεια σας παραθέτουμε μερικές μεταμηχανές αναζήτησης, δηλαδή μηχανές που χρησιμοποιούν αρκετές μηχανές και συνδυάζουν τα αποτελέσματα! Θα βρείτε επίσης μηχανές αναζήτησης που απευθύνονται μόνο σε παιδιά καθώς επίσης και

μηχανές αναζήτησης επιστημονικού περιεχομένου. Προσέξτε ιδιαίτερα τις τελευταίες. Τα αποτελέσματά τους συνήθως ανήκουν σε πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα γεγονός που αποτελεί σημαντικό κριτήριο αξιοπιστίας των πληροφοριών που διαθέτουν.

Ελληνικές Μηχανές Αναζήτησης

- <http://www.in.gr>
- <http://www.robbly.gr>
- www.pathfinder.gr
- <http://www.google.gr>

Παγκόσμιος ιστός

- www.google.com
- www.yahoo.com
- www.lycos.com
- www.excite.com
- www.bing.com
- www.altavista.com

Μεταμηχανές Αναζήτησης

Οι META μηχανές αναζήτησης, στέλνουν την ερώτηση σε περισσότερες από μια μηχανές αναζήτησης, μερικές φορές μετά από επιλογή του χρήστη. Τα αποτελέσματα συγχωνεύονται και παρουσιάζονται σε μια λίστα, αφού αφαιρεθούν τα διπλά, ή παρουσιάζονται σαν ξεχωριστές λίστες ανά μηχανή αναζήτησης.

- www.webcrawler.com
- <http://search.yippy.com>
- www.dogpile.com
- www.mamma.com

Μηχανές Αναζήτησης - Θεματικοί κατάλογοι για παιδιά

Υπάρχουν μηχανές αναζήτησης που διαλέγουν τα αποτελέσματα τους με κριτήρια τα παιδικά ενδιαφέροντα. Ο συντάκτης αυτού του άρθρου τις προτείνει ανεπιφύλακτα όμως και για ενήλικες! Τα αποτελέσματα τους είναι πολύ ενδιαφέροντα και δεν αποκλείεται να βρείτε εδώ αυτό που αναζητάτε.

- <http://kids.yahoo.com>
- <http://www.awesomelibrary.org>
- <http://www.askkids.com>

Μηχανές Αναζήτησης Επιστημονικού Περιεχομένου

Η Google στην Αγγλική και στην Ελληνική του έκδοση διαθέτει μηχανή αναζήτησης εκπαιδευτικού και επιστημονικού περιεχομένου. Στηριχτείτε λοιπόν γερά πάνω σε γίγαντες στην διεύθυνση:

- <http://scholar.google.gr/schhp?hl=el&tab=ws>
- Την ημερομηνία συγγραφής του παρόντος άρθρου το <http://openarchives.gr> πραγματοποιεί ταυτόχρονη αναζήτηση σε 49 ελληνικές ψηφιακές βιβλιοθήκες και ακαδημαϊκά αποθετήρια. Το ευρετήριο του περιέχει 395023 έγγραφα και ενημερώνεται καθημερινά με νέες καταχωρήσεις.
- Η Microsoft δεν θα μπορούσε να λείπει από μια τέτοια λίστα αλλά είναι πολύ αξιόλογη:
<http://academic.research.microsoft.com>
- Η <http://www.scirus.com> είναι μια μηχανή αναζήτησης επιστημονικού υλικού. Τα αποτελέσματα της αφορούν κρίνονται ικανοποιητικά.
- Η μηχανή <http://eprints.rclis.org> είναι ελεύθερης πρόσβασης αρχειοθήκη για επιστημονικά και τεχνικά κείμενα. Θα βρείτε αρκετά και στην Ελληνική γλώσσα.
- Το Internet Public Library <http://ipl.org> είναι μηχανή αναζήτησης ψηφιακών βιβλιοθηκών ανοικτής πρόσβασης. Τα αποτελέσματα της είναι περισσότερο από ικανοποιητικά ενώ θα βρείτε και ειδική υπηρεσία υποστήριξης για παιδιά και εφήβους.
- Η <http://www.free.ed.gov> είναι μηχανή που διευκολύνει την αναζήτηση πηγών για εκπαιδευτική χρήση ανά γνωστικό αντικείμενο και συντηρείται από το Υπουργείο Παιδείας των Η.Π.Α.
- Ποιοτικό υλικό ελεγμένο από βιβλιοθηκονόμους και καθηγητές πανεπιστημίου θα βρείτε εδώ: <http://www.academicindex.net>
-

Ο Παγκόσμιος Ιστός στην Αναζήτηση

Ο Παγκόσμιος Ιστός (World Wide Web) είναι μια από τις σημαντικότερες υπηρεσίες του Internet και προσφέρει στους χρήστες του τη δυνατότητα πρόσβασης στη μεγαλύτερη δεξαμενή πληροφοριών στον κόσμο. Πρόκειται για μια τεράστια συλλογή εγγράφων ή άρθρων, τα οποία είναι αποθηκευμένα σε εκατομμύρια υπολογιστές στον κόσμο και η οποία εμπλουτίζεται συνεχώς από όλους τους χρήστες οι οποίοι αποφασίζουν να ανεβάσουν στο χώρο του τις σελίδες τους.

Η πλοήγηση στις σελίδες του παγκοσμίου ιστού πραγματοποιείται μέσω ειδικών προγραμμάτων πλοήγησης Φυλλομετρητές (Browsers) (π.χ. Internet Explorer, Mozilla Firefox, Chrome, Opera κ.λπ.) και απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή από τον χρήστη, διότι εγκυμονεί πολλαπλούς κινδύνους, τόσο για την ασφάλεια του υπολογιστή του, όσο και για την ασφάλεια των προσωπικών του δεδομένων.

Τα μέτρα τα οποία μπορεί να ληφθούν για να εξασφαλίσουν κατά το δυνατόν ασφαλή πλοήγηση στις σελίδες του παγκοσμίου ιστού εξαρτώνται:

- A. από τις υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρει ο Παροχέας Σύνδεσης (Internet Service Provider)
- B. από τις ενέργειες που κάνει ο ίδιος ο χρήστης.

Βασικοί Κανόνες

Υπάρχουν τρεις βασικοί κανόνες οι οποίοι καθορίζουν έναν συγκεκριμένο τρόπο συμπεριφοράς του χρήστη και συμβάλλουν στη σωστή αναζήτηση, έτσι ώστε να αποφεύγεται η προσπέλαση σε ακατάλληλο υλικό ή να ελαχιστοποιούνται οι συνέπειες όταν αυτό έχει συμβεί. Κάθε κανόνας αναφέρεται σε γνώση και δεξιότητες:

A. Διάβασε, σκέψου και μετά κάνε κλικ

Θα πρέπει οι χρήστες να γνωρίζουν ότι, όταν ερευνούν στο Διαδίκτυο για μια καθ' όλα αποδεκτή λέξη, τα αποτελέσματα μπορεί να τους οδηγήσουν σε εντελώς ακατάλληλες ιστοσελίδες. Ακόμη και ελάχιστη εμπειρία είναι αρκετή για να πείσει για αυτό.

Οι χρήστες συχνά κάνουν κλικ στα αποτελέσματα της αναζήτησης χωρίς να διαβάσουν την περιγραφή. Αυτή η συμπεριφορά ενέχει κινδύνους. Πρέπει να ξέρουν ότι, πριν κάνουν κλικ σε ένα από τα αποτελέσματα της αναζήτησης, πρέπει να διαβάσουν προσεκτικά την περιγραφή του λήμματος. Αν η περιγραφή αυτή δεν ανταποκρίνεται σε αυτό που αναζητούν ή αν δεν είναι σίγουροι που θα τους οδηγήσει ο δεσμός, τότε δεν πρέπει να κάνουν κλικ. Για εξάσκηση, μπορούν να δοθούν σε μαθητές παραδείγματα με αποτελέσματα αναζήτησης και να τους ζητηθεί να δείξουν για κάθε ένα από τα λήμματα αν ο δεσμός θα τους οδηγήσει σε αποτελέσματα σχετικά με αυτά που αναζητούν ή όχι.

B. Πληκτρολόγησε, έλεγξε και μετά κάνε κλικ

Μερικές φορές χρησιμοποιούνται διευθύνσεις του Διαδικτύου οι οποίες είναι σχεδόν όμοιες με νόμιμες και χρήσιμες, ελπίζοντας να ξεγελάσουν ανθρώπους και να επισκεφτούν πορνογραφικές ιστοσελίδες.

Οι χρήστες συχνά πληκτρολογούν μια διεύθυνση και μετά κάνουν κλικ για να την επισκεφτούν, χωρίς να ελέγξουν αν πληκτρολογήθηκε σωστά. Θα πρέπει να αποκτήσουν την καλή συνήθεια να πληκτρολογούν τη διεύθυνση, ύστερα να ελέγχουν για να σιγουρευτούν αν την έγραψαν σωστά, και

μετά να κάνουν κλικ. Θα πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι δεν είναι σωστό να προσπαθούν να μαντέψουν μια διεύθυνση. Αν δεν την γνωρίζουν με ακρίβεια, ας χρησιμοποιήσουν μια μηχανή αναζήτησης.

Γ. Κλείσε και συζήτησε

Οι χρήστες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι, παρά τις προσπάθειές τους, μπορεί να βρεθούν σε λάθος ιστοσελίδα. Επίσης, θα πρέπει να γνωρίζουν ότι μερικές φορές αυτών των ειδών οι δικτυακοί τόποι χρησιμοποιούν αυτό που λέμε ποντικοπαγίδα. Δηλαδή απενεργοποιούν το κουμπί «πίσω», ανοίγουν πολλαπλά παράθυρα ή χρησιμοποιούν άλλες τεχνικές για να «παγιδεύσουν» τους χρήστες στον χώρο τους. Αν ένα παιδί βρεθεί σε έναν τέτοιο χώρο, η πρώτη του αντίδραση είναι το σοκ, γιατί δε θα μπορεί να φύγει από εκεί. Αν δεν το προετοιμάσουμε γι αυτή την πιθανότητα, η δεύτερη αντίδραση θα είναι ο φόβος ή ακόμα και η περιέργεια και αυτή η αντίδραση είναι και η πιο επικίνδυνη.

Για να αποφύγουμε τα χειρότερα, οφείλουμε να πληροφωρήσουμε τα παιδιά για το τι πρέπει να κάνουν αν βρεθούν σε λάθος δικτυακό τόπο. Να ξέρουν ότι θα πρέπει να κλείσουν αμέσως τον φυλλομετρητή. Και αν δεν μπορούν να το κάνουν, να κλείσουν τον υπολογιστή και να αναφέρουν αμέσως σε κάποιον μεγαλύτερο αυτήν την αθέλητη προσπέλαση. Το αρχείο με τα cookies του φυλλομετρητή, που έχει προσπελάσει ακατάλληλη ιστοσελίδα, θα πρέπει να ελεγχθεί για να βεβαιωθεί ότι δεν έχουν τοποθετηθεί ανεπιθύμητα cookies στον υπολογιστή.

Υλικό για Κηδεμόνες

Η διαδικτυακή τοποθεσία της εκστρατείας "Get Safe Online" παρέχει σαφείς, αξιόπιστες και πρακτικές συμβουλές για την ασφάλεια στο Διαδίκτυο, δίνοντας τη δυνατότητα ακόμα και στους πιο ευάλωτους χρήστες να προστατεύονται όταν είναι συνδεδεμένοι στο Διαδίκτυο.

Αυτές οι σελίδες παρέχουν υλικό υποστήριξης ειδικά σχεδιασμένο για νέους ανθρώπους, για τους δασκάλους τους και για τους γονείς και τους κηδεμόνες τους. Τα διαδραστικά σενάρια, τα κουίζ, τα σχέδια μαθημάτων “έτοιμοι να ξεκινήσουμε” και οι συμβουλές που παρέχονται θα βοηθήσουν να διατηρήσουμε την Ασφάλεια για τους νέους στο Διαδίκτυο.

Οι Πληροφορίες του Διαδικτύου στην Παγκόσμια Κοινωνία

Η παγκόσμια κοινωνία των πληροφοριών αποτελεί σήμερα μια απτή πραγματικότητα, η οποία μας ανήκει και στην οποία ανήκουμε κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο, μας περιβάλλει από παντού, γεμίζοντάς μας με την αφθονία της, σαγηνεύοντάς μας με τις υποσχέσεις της και τρομάζοντάς μας με τις εκπλήξεις της. Ο εικονικός κόσμος καταργεί το χώρο και το χρόνο, είναι πάντα εδώ και τώρα δημιουργώντας ένα σύμπαν διαφορετικό και φευγαλέο. Οι αναφορές αλλάζουν. Το Δίκτυο ανοίγει μια ουσιαστική συζήτηση με ολόκληρη την κοινωνία. Οι συνέπειες της επιταχυνόμενης εφαρμογής του γίνονται αισθητές σε όλα της τα πεδία: στις οικογενειακές σχέσεις, στην ψυχολογική συμπεριφορά των ανθρώπων, στην πολιτική οργάνωση, στον κόσμο των επιχειρήσεων και του εμπορίου, στην εκπαίδευση, στον τρόπο που δουλεύουμε και διασκεδάζουμε. Μας προσφέρει αφθονία πληροφοριών, γκρεμίζει τα γεωγραφικά σύνορα της γνώσης, συνενώνοντας τις εμπειρίες των ανθρώπων και παγκοσμιοποιώντας τους μύθους τους.

Χάρη στα δίκτυα εισαγόμαστε σ' ένα είδος παγκοσμίου και πολύμορφου διαλόγου, χωρίς εμφανή όρια ή περιορισμούς, εκτός από αυτούς που εμείς οι ίδιοι επιβάλλουμε στους εαυτούς μας. Ένα μεγάλο μέρος του χρόνου που χρησιμοποιείται στο Ίντερνετ αφορά ομαδικές συσκέψεις, εναλλακτικές συζητήσεις και φόρουμ γύρω από κάθε είδους θέματα. Ωστόσο, είναι αυτή ακριβώς η ανωνυμία και η πρόσβαση παντού που κάνει πολλούς από τους χρήστες του να συμπεριφέρονται όπως οι ραδιοπειρατές στο παρελθόν και να κυκλοφορούν στον κυβερνοχώρο σε αναζήτηση μακρινών και άγνωστων συνομιλητών, που τους προτείνουν από ερωτικά ραντεβού ως δοκιμές κρασιών, περνώντας από την πρόσβαση σε κυβερνητικές βιβλιοθήκες, σε τραγούδια ή σε αρχεία Πανεπιστημίων. Έτσι δημιουργείται η ανατριχιαστική δυνατότητα καταστροφής της προσωπικής ζωής κατά τρόπο ανεπίστρεπτο, που δεν έχει προηγούμενο.

Στο πλαίσιο μιας παγκόσμιας κινητοποίησης κυβερνητικών και μη οργανισμών για την ασφαλή χρήση του Διαδικτύου και κυρίως για την προστασία των παιδιών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (απόφαση αριθ. 276/1999/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Ιανουαρίου 1999) προχωρεί στην υλοποίηση μιας ευρωπαϊκής εκστρατείας και ενός προγράμματος δράσης πληροφόρησης και συνειδητοποίησης, με χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να πληροφορηθούν οι γονείς και όλοι όσοι ασχολούνται με παιδιά (δάσκαλοι, κοινωνικοί λειτουργοί κ.λπ.) για τον καλύτερο τρόπο (περιλαμβανομένων των τεχνικών ζητημάτων) προστασίας των ανηλίκων από την έκθεση σε περιεχόμενο που θα μπορούσε να είναι βλαβερό για την ανάπτυξή τους, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η ευημερία τους.

Το Διαδίκτυο και η Επικοινωνία

Με την εμφάνιση οποιουδήποτε νέου μέσου, ο τομέας της επικοινωνίας αναμφισβήτητα επηρεάζεται. Η επίδραση αυτή πηγάζει κυρίως από την τεχνολογία του νέου μέσου. Σε τι επίπεδο μπορεί η τεχνολογία του Διαδικτύου να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούν και πληροφορούνται μαζί οι άνθρωποι; Υπάρχουν διαφορετικές και αντικρουόμενες προσεγγίσεις πάνω στο θέμα.

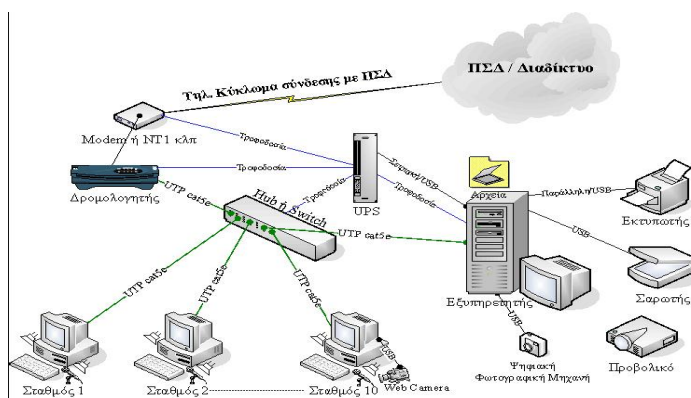
Σύμφωνα με την προσέγγιση της ιντερνετοφιλίας (ένα μείγμα κλασικής πλουραλιστικής προσέγγισης και τεχνολογικού ντετερμινισμού), το Διαδίκτυο, αλλά και η ψηφιακή τεχνολογία γενικότερα, έχουν την ικανότητα να δημιουργούν εικονικούς "χώρους", εικονικές "κοινότητες", όπου παύουν να υφίστανται οι κοινωνικές και πολιτιστικές διαχωριστικές γραμμές που υπάρχουν στον πραγματικό κόσμο και που τα παραδοσιακά μέσα επικοινωνίας αδυνατούν να ξεπεράσουν εύκολα. Η επικοινωνία μέσω του Διαδικτύου γίνεται άμεση και αμφίδρομη. Δίνεται η δυνατότητα σε κάθε χρήστη ηλεκτρονικού υπολογιστή συνδεδεμένου στο Διαδίκτυο να πληροφορηθεί αλλά και να πληροφορήσει ανταλλάσσοντας απόψεις μέσω ενός συμμετοχικότερου και λιγότερο ελεγχόμενου διαύλου επικοινωνίας. Οι χρήστες αποκτούν ολοένα και περισσότερο την ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη. Υπάρχει έντονη τάση, ήδη από την αρχή της εμφάνισής του Διαδικτύου, να θεωρείται ένα άκρως δημοκρατικό μέσο μαζικής επικοινωνίας, το οποίο αποδιαμεσολαβεί την επικοινωνία και καθιστά ισχυρότερο τον μέσο άνθρωπο, καθώς δίνει στον τελευταίο τη δυνατότητα πρόσβασης σε μεγάλο όγκο πληροφοριών συγκεντρωμένων σε ένα "χώρο" και την δυνατότητα της προσωπικής επιλογής των πληροφοριών αυτών. Συνεπώς, η βασική θέση της προσέγγισης αυτής είναι ότι το Διαδίκτυο θα εκδημοκρατίσει την κοινωνία με το να βελτιώσει την επικοινωνία καταργώντας την ανάγκη για διαμεσολάβηση.

Η Τεχνολογία του Διαδικτύου

Το Διαδίκτυο ή Internet είναι ένα επικοινωνιακό δίκτυο, που επιτρέπει την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ οποιουδήποτε διασυνδεδεμένου υπολογιστή. Η τεχνολογία του είναι κυρίως βασισμένη στην διασύνδεση επιμέρους δικτύων ανά τον κόσμο και πολυάριθμα τεχνολογικά πρωτόκολλα.

Στην πιο εξειδικευμένη και περισσότερο χρησιμοποιούμενη μορφή του, με τους όρους Διαδίκτυο, (με κεφαλαίο το αρχικό γράμμα) περιγράφεται το παγκόσμιο πλέγμα διασυνδεδεμένων υπολογιστών και των υπηρεσιών και πληροφοριών που παρέχει στους χρήστες του. Το Διαδίκτυο

χρησιμοποιεί [μεταγωγή πακέτων] και τη [στοίβα πρωτοκόλλων] Σήμερα, ο όρος Διαδίκτυο κατέληξε να αναφέρεται στο παγκόσμιο αυτό δίκτυο. Για να ξεχωρίζει, το παγκόσμιο αυτό δίκτυο γράφεται με κεφαλαίο το αρχικό "Δ". Η τεχνική της διασύνδεσης δικτύων μέσω μεταγωγής πακέτων και της στοίβας πρωτοκόλλων ονομάζεται [Διαδικτύωση].

Οι Πληροφορίες στο Διαδίκτυο

Το Internet, σε συνδυασμό με την ολοένα αναπτυσσόμενη ψηφιακή τεχνολογία, έχει δημιουργήσει μία τεράστια αγορά γνώσεων/πληροφοριών. Παραδοσιακές μορφές τέχνης (όπως για παράδειγμα ο κινηματογράφος και η μουσική) μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας παίρνουν την ίδια μορφή (αρχείων δεδομένων) με αντικείμενα που εκ πρώτης όψεως είναι εντελώς διαφορετικά (όπως για παράδειγμα η ιατρική επιστήμη ή κάποιο πρόγραμμα λογισμικού). Παρατηρείται λοιπόν μία συγκέντρωση γνώσης ή, αν μπορεί να λεχτεί, πολιτιστικής κληρονομιάς, που σχετίζεται άμεσα με το Ίντερνετ. Το μεγάλο ερώτημα που προκύπτει πλέον είναι το "ποιος θα διοικήσει, ποιος θα ελέγξει την γνώση αυτή".

Από τη στιγμή που το Διαδίκτυο είναι ένα δίκτυο συνδεδεμένων υπολογιστών, κάθε χρήστης έχει την δυνατότητα να μοιραστεί πληροφορίες με άλλους χρήστες γενόμενος, πολλές φορές, ο ίδιος δημιουργός και πάροχος των πληροφοριών αυτών. Δεν υπάρχει άμεσος έλεγχος των πληροφοριών που "ανεβαίνουν" στο Διαδίκτυο από κάποιον ιεραρχικά ανώτερο χρήστη ή οργανισμό. Το θέμα της μη ιεραρχημένης πληροφορίας, όμως, τίθεται υπό αμφισβήτηση. Ο όγκος της πληροφορίας στο Διαδίκτυο είναι πράγματι μεγάλος. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν πληροφορίες ευκολότερα και δυσκολότερα προσβάσιμες από τον χρήστη.

Το Internet έκανε δυνατή την συγκέντρωση μεγάλου όγκου πληροφοριών και επηρέασε σημαντικά τον τρόπο διάθεσής τους. Δεν συμβαίνει, όμως, στον ίδιο βαθμό το ίδιο και στον τρόπο παραγωγής αυτών. Για παράδειγμα, ο τρόπος παραγωγής μιας κινηματογραφικής ταινίας δεν έχει επηρεαστεί σημαντικά από την ύπαρξη του Ίντερνετ, ανεξάρτητα από το αν έχει επηρεαστεί ή όχι από την ψηφιακή τεχνολογία. Παρ' όλα αυτά, και σύμφωνα με την ιντερνετοφιλική προσέγγιση, το Διαδίκτυο ασκεί μεγάλη επίδραση στην διαδικασία παραγωγής δημοσιογραφικών προϊόντων. Η δημιουργία της είδησης παύει να είναι πλέον μονοπώλιο λίγων, αφού ο κάθε χρήστης μπορεί εάν το επιθυμεί να δημιουργήσει πληροφορία ανά πάσα στιγμή. Το πιο τρανταχτό παράδειγμα της επίδρασης αυτής είναι τα Ιστολόγια (blogs), όπου μπορεί κανείς να εκφέρει απόψεις και να σχολιάσει γεγονότα πάσης φύσεως (βλ. *δημοσιογραφία στον ιστό* και *δημοσιογραφία των πολιτών*). Ως αποτέλεσμα της επιρροής αυτής του Ίντερνετ στη παραγωγή ειδήσεων τα όρια μεταξύ ενός απλού χρήστη του διαδικτύου και ενός επαγγελματία δημοσιογράφου γίνονται περισσότερο δυσδιάκριτα. Αυτό με τη σειρά του οδηγεί στην ανάγκη για επαναπροσδιορισμό της έννοιας της *δημοσιογραφίας* καθώς και της απαραίτητης εκπαίδευσης των δημοσιογράφων. Η ανάγκη για τον επαναπροσδιορισμό της δημοσιογραφίας, όμως, δεν είναι τόσο μεγάλη σύμφωνα με τους υποστηρικτές της "αντί-πλουραλιστικής" προσέγγισης, καθώς θεωρούν πως το Ίντερνετ δεν μπορεί να

ασκήσει ουσιαστική επίδραση στην επικοινωνία γενικότερα και στην δημοσιογραφία ειδικότερα.

Επίσης, λόγω της μεγάλης συγκέντρωσης γνώσης στο Διαδίκτυο, η έννοια της κοινωνικής ισότητας παίρνει και πάλι μεγάλη σημασία. Το χάσμα ανάμεσα σε πληροφοριακά πλούσιους και πληροφοριακά φτωχούς θα διευρύνεται όσο αυξάνεται η συγκέντρωση της γνώσης αυτής. Το παραπάνω αποτελεί ακόμα έναν λόγο που κάνει πιο επιτακτική την ανάγκη για διερεύνηση του αρχικού ερωτήματος "ποιος θα ελέγξει τη γνώση αυτή".

Η γλώσσα που χρησιμοποιείται περισσότερο στη διακίνηση της πληροφορίας στο Διαδίκτυο είναι η Αγγλική. Έχοντας αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια, το Διαδίκτυο περιλαμβάνει πλέον ποιοτικά και ποσοτικά ευρύ περιεχόμενο και στις υπόλοιπες γλώσσες των περισσότερο αναπτυγμένων χωρών. Ωστόσο, υπάρχουν ακόμα δυσλειτουργίες και τεχνικά προβλήματα σχετικά με την κωδικοποίηση.

Νομικά και Ηθικά Ζητήματα

Η παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων, η πορνογραφία, η ψευδοπροσωπία και η προσφορά παρανόμων προϊόντων είναι φαινόμενα υπαρκτά στο Ίντερνετ και ο περιορισμός τους είναι ιδιαίτερα δύσκολος. Για παράδειγμα, η λέξη "sex" παραμένει μία από τις πλέον δημοφιλείς στις μηχανές αναζήτησης. Συχνά, η ανησυχία αυτή, που θεωρείται από κάποιους αβάσιμη, μπορεί να υποστηριχθεί από κάποια εγκλήματα ή αποτρόπαιες καταστάσεις (συνήθως περιπτώσεις παιδεραστίας κ.ά.).

Επιπλέον, το Διαδίκτυο είναι μη ελεγχόμενο, με την έννοια ότι δεν υπάρχει κάποια ενιαία κυβερνητική ή άλλη, αντίστοιχη, αρχή, η οποία να ελέγχει το περιεχόμενό του πριν αυτό δημοσιευθεί - σύμφωνα με πολλούς χρήστες αυτό θα αποτελούσε λογοκρισία. Όπως χαρακτηριστικά λέγεται "το Διαδίκτυο ελέγχεται από τους χρήστες του". Βεβαίως, οι κρατικές υπηρεσίες και αστυνομίες σε κάθε χώρα, καθώς και οι αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις, παρεμβαίνουν για την αναστολή των αξιόποινων πράξεων που διαπράττονται μέσω Διαδικτύου.

Επίσης, ένα ακόμη ηθικό ζήτημα είναι ο συγκεντρωτισμός των Μ.Μ.Ε. και αναφέρεται στο ολιγοπώλιο μικρού σχετικά αριθμού εταιριών που κατέχουν τα μέσα και ελέγχουν όλη την αλυσίδα διανομής του προϊόντος. Στα πλαίσια του Διαδικτύου τίθεται το ερώτημα του κατά πόσο οι οικονομικές διαδικασίες στο παρόν καπιταλιστικό γίγνεσθαι περιορίζουν τη δημόσια σφαίρα και το αν είναι αποδεκτή ή κατακριτέα η πρωτοφανής ισοτιμία στην παρουσία και διαχείριση της πληροφορίας και του εμπορεύματος στο χώρο του Ίντερνετ. Επίσης παρά το γεγονός ότι το Ίντερνετ συχνά περιγράφεται ως αποκεντρωμένο, με απροσπέλαστο όγκο πληροφοριών και, συνεπώς, χωρίς κεντρικό έλεγχο, είναι εμφανής η εκτενής ιεράρχηση του περιεχομένου από μηχανές αναζήτησης και η γενικότερη διαιώνιση των ιστοτόπων με την υψηλότερη επισκεψιμότητα.

Αναζήτηση Εικόνων με Ασφάλεια

Οι εικόνες μπορούν να είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο διδασκαλίας. Μπορούν να βοηθήσουν στην κατανόηση δύσκολων εννοιών, να παρέχουν ένα κίνητρο για συζήτηση στην τάξη, ή να προσθέσουν οπτική βοήθεια στην παρουσίαση του καθηγητή ή την εργασία των μαθητών. Το Διαδίκτυο μπορεί να προσφέρει μια θαυμάσια πηγή εικόνων, πολλές από αυτές με δωρεάν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, αλλά η εξεύρεση κατάλληλων εικόνων μπορεί μερικές φορές να είναι μια πρόκληση.

Αρκετές μηχανές αναζήτησης προσφέρουν προκαθορισμένη αναζήτηση εικόνας από την αρχική σελίδα, πολλές φορές με επιλογές για φιλτράρισμα των αποτελεσμάτων. Ωστόσο αυτές οι έρευνες και τα φίλτρα γενικά δουλεύουν με βάση το όνομα αρχείου και την περιγραφή, και έτσι μπορεί να οδηγήσουν σε παραπλανητικά, απρόσμενα ή με ακατάλληλα αποτελέσματα, απευθυνόμενα πολλές φορές σε ενηλίκους. Ενώ οι εκπαιδευτικοί μπορεί να βρίσκουν χρήσιμες τις μηχανές αναζήτησης για εικόνες ως προς την προετοιμασία του μαθήματος, θα πρέπει να τις χρησιμοποιούν με προσοχή και σύνεση σε ένα «ζωντανό» κοινό τάξης.

1Salvatore Vuono / FreeDigitalPhotos

Μια εναλλακτική λύση είναι η χρήση εξειδικευμένων web-based συλλογών από εικόνες - sites που ασχολούνται ειδικά με θέματα όπως οι τέχνες, τα ζώα, την ιστορία ή επιστημονικές έννοιες. Αυτές έχουν το πλεονέκτημα να είναι κλειστές συλλογές, οι οποίες ελέγχονται και εποπτεύονται από ειδικούς στο πεδίο τους. Πολλές μάλιστα εστιάζουν αποκλειστικά σε εκπαιδευτικά θέματα και παρέχουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ειδικά για εκπαιδευτική χρήση.

Ακόμα και για ελεύθερες εικόνες οφείλουμε να αναφέρουμε την πηγή και τον δημιουργό. Η ιστοσελίδα freedigitalphotos.net παρέχει χιλιάδες φωτογραφίες και εικονογραφήσεις ατελώς που καλύπτουν ένα φάσμα θεμάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διδακτικά βοηθήματα, ενημερωτικά δελτία και σχολικά έργα.

Παραθέτουμε κάποιες web-based συλλογές εικόνων και υπηρεσίες αναζήτησης που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες για εκπαιδευτική χρήση.

Ασφαλείς χώροι με εκπαιδευτική άδεια πνευματικών δικαιωμάτων.

Τα ακόλουθα sites απευθύνονται σε παιδιά και παρέχουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας για εκπαιδευτική χρήση.

- [ARKive Εκπαίδευση](#) («Κιβωτός» εικόνων στην αγγλική γλώσσα)
Αυτή η ιστοσελίδα προσφέρει χιλιάδες βίντεο της άγριας ζωής, εικόνες και αρχεία γεγονότων για χρήση στην τάξη σε ένα ευρύ φάσμα της επιστήμης και των ΤΠΕ. Η ιστοσελίδα αυτή παρέχει επίσης πρόσβαση σε ένα φάσμα μαθησιακών πηγών, συμπεριλαμβανομένης παρουσιάσεις στην τάξη,

δραστηριότητες και φυλλάδια, καθώς και μια επιλογή από εκπαιδευτικά παιχνίδια.

- [Ask Kids](#) (στην αγγλική)
Μηχανή αναζήτησης που έχει σχεδιαστεί ειδικά για να παρέχει ένα γρήγορο, εύκολο και ασφαλή τρόπο σε παιδιά ηλικίας 6-12 ετών για να βρουν διαδικτυακό υλικό. Κάθε ιστοσελίδα που περιλαμβάνεται στο δικτυακό τόπο έχει αναθεωρηθεί από την ομάδα σύνταξης του Ask.com και επιβεβαιώθηκε ως κατάλληλο για την περίπτωση του παιδιού, ή ως σχετικό και πρακτικό site για αναφορά και μάθηση. Κάντε κλικ στις καρτέλες εικόνων στην αρχική σελίδα για τη λειτουργία αναζήτησης εικόνων.
- [Awesome Clipart για Εκπαιδευτικούς](#) (στην αγγλική)
Αυτή η αμερικανική ιστοσελίδα παρέχει πρόσβαση σε δωρεάν clipart, σελίδες για χρωματισμό και φύλλα εργασίας για τους εκπαιδευτικούς.
- [NASA Παρατηρητήριο της Γης](#) (στην αγγλική)
Ο κύριος σκοπός αυτού του site είναι να παρέχει δωρεάν πρόσβαση σε νέες δορυφορικές φωτογραφίες και επιστημονικές πληροφορίες σχετικά με τη Γη. Οι εικόνες είναι γενικά ελεύθερες για χρήση, εκτός αν φέρεται διαφορετικά με δηλώσεις πνευματικών δικαιωμάτων.
- [National Geographic](#) (στην αγγλική)
Η ιστοσελίδα του National Geographic έχει μία online γκαλερί φωτογραφιών, που πλαισιώνεται από θέματα όπως η φύση και ο καιρός, οι άνθρωποι και ο πολιτισμός καθώς και από τις επιστήμες και το διάστημα.
- [Pics4Learning](#) (στην αγγλική)
Αυτή είναι μία φιλική σε πνευματικά δικαιώματα βιβλιοθήκη εικόνων για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, η οποία αποτελείται από χιλιάδες εικόνες που έχουν δωρηθεί από καθηγητές, μαθητές και ερασιτέχνες φωτογράφους.
- [VADS \(Visual Arts Data Service\) online resource](#) (στην αγγλική)
Αυτή η πηγή για τις εικαστικές τέχνες, παρέχει περισσότερα από 100.000 ψηφιακές, δωρεάν εικόνες για εκπαιδευτική χρήση.

Πηγές για περισσότερες πληροφορίες

- Η [Δικτυακή Εκπαιδευτική Πύλη e-yliko.gr](#) του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων παρέχει στην εκπαιδευτική κοινότητα υλικό (λογισμικό, προτάσεις διδασκαλίας, υποστηρικτικό υλικό, άρθρα και χρήσιμες διευθύνσεις) μεταξύ των οποίων και εικόνες. Η [υπηρεσία Βίντεο](#) του ανανεωμένου δικτυακού τόπου Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου αποσκοπεί στην ψηφιοποίηση και τη διανομή μαγνητοσκοπημένου οπτικοακουστικού υλικού (video) ενημερωτικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα μέσα από ένα εύχρηστο περιβάλλον, το οποίο επιτρέπει την εύκολη αναζήτηση υλικού. Η υπηρεσία είναι δημόσια προσβάσιμη, ενώ όλοι

οι εκπαιδευτικοί- μέλη του Π.Σ.Δ. μπορούν να αναρτούν τα δικά τους βίντεο.

- Στον δικτυακό τόπο της [Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης](#) μπορείτε να βρείτε ψηφιακά επεξεργασμένες εκπαιδευτικές ταινίες για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια, με στόχο την πλήρη διάθεση του αρχαιακού υλικού. Παράλληλα, το περιεχόμενό του ανανεώνεται και εμπλουτίζεται συνεχώς με νέες παραγωγές.

Αποποίηση

Σημειώστε ότι η παραπάνω λίστα δεν είναι πλήρης, και σκοπό έχει μόνο να δώσει μια γενική εικόνα ορισμένων από διαθέσιμες πηγές σχετικές με το θέμα. Αναφορά σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες και πηγές σε αυτό το έγγραφο δεν συνεπάγεται την υποστήριξή τους, όπως δεν συνεπάγεται τον αποκλεισμό τους ή το αντίθετο. Οι εκπαιδευτικοί προτρέπονται να ελέγξουν την ορθότητα, τη φιλικότητα προς το παιδί καθώς και πιθανούς περιορισμούς στα δικαιώματα δημιουργού οποιασδήποτε πηγής, πριν από τη χρήση στην τάξη.

Προστασία των Παιδιών από Διαδικτυακούς Κινδύνους - Κοινωνική Δικτύωση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλεί τις εταιρίες κοινωνικής δικτύωσης να βελτιώσουν τις πολιτικές για την προστασία των παιδιών.

Σύμφωνα με μελέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 50% των ευρωπαίων εφήβων αποκαλύπτουν προσωπικές πληροφορίες στον ιστότοπο, οι οποίες μπορεί να παραμείνουν για πάντα στο διαδίκτυο και να διαβαστούν από όλους. Με την Ημέρα Ασφαλέστερης Χρήσης του Διαδικτύου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στέλνει το εξής μήνυμα στους εφήβους: «Σκέψου πριν αναρτήσεις!». Η Επιτροπή χαιρέτησε τα μέτρα προστασίας των παιδιών που είναι χρήστες ιστοτόπων κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία έλαβαν οι 20 εταιρίες που υπέγραψαν πέρυσι τις αρχές για ασφαλέστερη κοινωνική δικτύωση (IP /09/232). Οι περισσότερες από τις εταιρίες αυτές έδωσαν στους ανήλικους χρήστες τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τους διαδικτυακούς κινδύνους, καθώς διευκόλυναν την αλλαγή των προσωπικών ρυθμίσεων, τον αποκλεισμό χρηστών ή τη διαγραφή ανεπιθύμητων σχολίων και περιεχομένου. Κατά την άποψη της Επιτροπής, όμως, χρειάζονται περισσότερες προσπάθειες για την προστασία των παιδιών στο Διαδίκτυο. Λιγότερες από τις μισές εταιρίες κοινωνικής δικτύωσης (40%) έχουν φροντίσει ώστε το προφίλ των χρηστών ηλικίας κάτω των 18 ετών να είναι προσβάσιμο μόνο από τους προεπιλεγμένους φίλους τους, ενώ μόνο το 1/3 των εταιριών αυτών απάντησαν σε αναφορές χρηστών που ζητούσαν βοήθεια. «Αν θέλουμε να σκέφτονται τα παιδιά πριν αναρτήσουν, πρέπει οι εταιρίες κοινωνικής δικτύωσης να δημοσιεύουν τις σωστές πληροφορίες χρησιμοποιώντας κατάλληλη διατύπωση. Πέρυσι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάλεσε τις εταιρίες να

λάβουν μέτρα και καίρομαι που πολλές από αυτές ανταποκρίθηκαν σ' αυτή την έκκληση», δήλωσε η κα Viviane Reding , Επίτροπος της ΕΕ αρμόδια για θέματα Κοινωνίας της Πληροφορίας και Μέσων Μαζικής Πληροφορίας. «Ωστόσο, όλες οι εταιρείες πρέπει να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες. Είναι απαραίτητο να προκαθορίζεται ως ιδιωτικό το προφίλ των ανηλίκων και να δίδονται ταχύτατα κατάλληλες απαντήσεις στις ερωτήσεις και στις αναφορές καταχρήσεων. Το Διαδίκτυο έχει πλέον ζωτική σημασία για τα παιδιά μας και η ασφάλειά του αποτελεί ευθύνη όλων μας.»

Πέρυσι, την Ημέρα Ασφαλέστερης Χρήσης του Διαδικτύου, οι εταιρείες κοινωνικής δικτύωσης αναγνώρισαν ότι οι νεαροί χρήστες, καθώς και οι γονείς τους, χρειάζεται να αισθάνονται ασφάλεια κατά την κοινωνική διαδικτυακή συναναστροφή και συνυπέγραψαν τις αρχές για ασφαλέστερη κοινωνική δικτύωση. Οι αρχές αυτές προέκυψαν από τις συζητήσεις που δρομολόγησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Απρίλιο του 2008 με ιστοτόπους κοινωνικής δικτύωσης, ΜΚΟ και ερευνητές. Τον Φεβρουάριο του 2009 υπέγραψαν τις αρχές για ασφαλέστερη κοινωνική δικτύωση 18 εταιρίες, στις οποίες προστέθηκαν άλλες δύο τον Ιούνιο του 2009.

Ένα έτος αργότερα, η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των αρχών στους 25 ιστοτόπους τους οποίους διαχειρίζονται οι εταιρείες που τις υπέγραψαν - Arto, Bebo, Dailymotion, Facebook, Giovani.it, YouTube, Hyves, Windows Live, Xboxlive, Myspace, Nasza-klaza.pl, Netlog, One.lt, Piczo, Rate.ee, Skyrock, Sch ülerVZ StudiVZ MeinVZ, Habbo, IRC Galleria, Tuenti, Yahoo!Answers, Flickr και Zap.lu.

Διαπιστώθηκε ότι 19 από τους 23 ιστοτόπους παρέχουν συμβουλές για την ασφάλεια και πληροφορίες που απευθύνονται ειδικά στα παιδιά ή/και στους εφήβους (αυτό δεν ισχύει για 2 υπηρεσίες). Αυτές οι πληροφορίες είναι ευπρόσιτες και εύκολα κατανοητές σε 14 ιστοτόπους: YouTube, Habbo Hotel, Hyves, IRC Galleria, MySpace, Nasza -klasa, Netlog, One, Rate, Sch ülerVZ, Skyrock, Yahoo!Answers, Yahoo!Flickr, Zap.

Από την έκθεση προκύπτει επίσης ότι οι περισσότερες εταιρίες παρέχουν στους ανήλικους χρήστες τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν ενδεχόμενους διαδικτυακούς κινδύνους και υιοθετούν ασφαλή προσέγγιση όσον αφορά την ιδιωτικότητα :

- Διευκολύνοντας τους χρήστες στον αποκλεισμό άλλων χρηστών και στην αφαίρεση σχολίων από το προφίλ τους.
- Διευκολύνοντας τη ρύθμιση των σχετικών με την ιδιωτικότητα επιλογών, ώστε να μπορούν να επιλέξουν οι χρήστες εάν στο περιεχόμενο που αναρτούν στο Διαδίκτυο θα έχουν πρόσβαση μόνον οι φίλοι τους ή οι πάντες.
- Παρέχοντας στους χρήστες τη δυνατότητα να ελέγχουν την απεικόνιση της διαδικτυακής τους κατάστασης (δηλαδή να επιτρέπουν ή όχι στους άλλους χρήστες να βλέπουν πότε είναι συνδεδεμένοι στο Διαδίκτυο).

Ωστόσο, άλλα εξίσου σημαντικά μέτρα προστασίας της ιδιωτικότητας εφαρμόστηκαν λιγότερο συστηματικά :

- Μόνο στο 40% των ιστοτόπων κοινωνικής δικτύωσης τα προσωπικά στοιχεία των ανηλίκων είναι πρόσβασιμα μόνο από τους προεπιλεγμένους φίλους τους , και συγκεκριμένα στους: Sch ülerVZ, Facebook, Tuenti, Giovanni, Flickr, Yahoo Answers, One, Habbo, Windows Live και MySpace.
- Μόνο σε 11 από 22 ιστοτόπους είναι αδύνατη η ανεύρεση, μέσω μηχανής αναζήτησης, του ιδιωτικού προφίλ ανηλίκων. Πρόκειται για τους: Arto, Bebo, Facebook, YouTube, MySpace, Piczo, Sch ülerVZ, Windows Live, Yahoo ! Answers, Yahoo!Flickr και Zap.
- Ενώ 19 ιστότοποι, επί συνόλου 25, περιλαμβάνουν σύνδεσμο για αναφορές, προσβάσιμο ανά πάσα στιγμή, μόνο 9 (από 22) απάντησαν σε καταγγελίες που υποβλήθηκαν κατά την αξιολόγηση, συγκεκριμένα οι: Arto, Dailymotion, YouTube, Habbo Hotel, Hyves, IRC Galleria, MySpace, Rate, Windows Live. Χρειάζεται, επομένως, επειγόντως βελτίωση των υπηρεσιών απάντησης στις αναφορές των χρηστών που ζητούν βοήθεια.

Ασφαλής Αναζήτηση: φιλτράρισμα προκλητικού περιεχομένου

Σχετικά με το φίλτρο Ασφαλούς Αναζήτησης της Google

Πολλοί χρήστες προτιμούν να μην περιλαμβάνονται ιστότοποι με περιεχόμενο για ενήλικες στα αποτελέσματα αναζήτησης (ειδικά, εάν χρησιμοποιούν τον ίδιο υπολογιστή παιδιά). Τα φίλτρα Ασφαλούς Αναζήτησης της Google σας δίνουν τη δυνατότητα να αλλάξετε τη ρύθμιση του προγράμματος περιήγησης προκειμένου να αποτρέπεται η εμφάνιση περιεχομένου για ενηλίκους στα αποτελέσματα αναζήτησής σας. Η Google χρησιμοποιεί αυτοματοποιημένες μεθόδους για να εντοπίζει ανάρμοστο περιεχόμενο και συνεχώς εργάζεται για να βελτιώσει αυτές τις μεθόδους βάσει των σχολίων των χρηστών. Για σεξουαλικό περιεχόμενο, το φίλτρο που εφαρμόζεται βασίζεται κυρίως σε αλγόριθμους που συνυπολογίζουν πολλούς παράγοντες, όπως ενδεικτικά λέξεις-κλειδιά, συνδέσμους και εικόνες. Κανένα φίλτρο δεν είναι 100% ακριβές, ωστόσο, η Ασφαλής Αναζήτηση θα σας βοηθήσει να αποφύγετε το μεγαλύτερο όγκο αυτού του είδους ανεπιθύμητων αποτελεσμάτων.

Ενεργοποίηση του φίλτρου Ασφαλούς Αναζήτησης.

1. Μεταβείτε στη [σελίδα "Προτιμήσεις Google"](#).
2. Στην ενότητα "Φιλτράρισμα Ασφαλούς Αναζήτησης", επιλέξτε το επίπεδο Ασφαλούς Αναζήτησης που θέλετε να χρησιμοποιήσετε:
 - Η αυστηρή ρύθμιση φιλτραρίσματος φιλτράρει βίντεο και εικόνες με σεξουαλικό περιεχόμενο από τις σελίδες αποτελεσμάτων της Αναζήτησης Google, καθώς και αποτελέσματα που ενδέχεται να οδηγούν σε σελίδες με ανάρμοστο περιεχόμενο.
 - Η μέτρια ρύθμιση φιλτραρίσματος αποκλείει βίντεο και εικόνες με σεξουαλικό περιεχόμενο από τις σελίδες αποτελεσμάτων της Αναζήτησης

- Google, αλλά δεν φιλτράρει αποτελέσματα που ενδέχεται να οδηγούν σε σελίδες με ανάρμοστο περιεχόμενο. Αυτή είναι η προεπιλεγμένη ρύθμιση της Ασφαλούς Αναζήτησης.
- Η ρύθμιση Χωρίς φίλτρο, όπως καταλαβαίνετε, απενεργοποιεί πλήρως το φιλτράρισμα της Ασφαλούς Αναζήτησης.
3. Κάντε κλικ στην επιλογή Αποθήκευση προτιμήσεων που βρίσκεται στο κάτω μέρος της σελίδας όταν τελειώσετε με τη ρύθμιση των προτιμήσεων.
- Αν και η Ασφαλή Αναζήτηση είναι όσο το δυνατόν πιο ενημερωμένη και περιεκτική, μερικές φορές μπορεί να ξεφεύγουν κάποιες σελίδες με ανάρμοστο περιεχόμενο.
 - Αν έχετε ρυθμίσει την Ασφαλή Αναζήτηση σε Μέτρια ή Αυστηρή και εξακολουθείτε να βρίσκετε αποτελέσματα αναζήτησης με ακατάλληλο περιεχόμενο, μπορείτε να αναφέρετε αυτές τις εικόνες.
 - Επίσης, λάβετε υπόψη ότι το καλύτερο φίλτρο είναι η παρατηρητικότητα. Η Ασφαλής Αναζήτηση μπορεί να χρησιμεύσει ως ένα από τα πολλά εργαλεία και πρακτικές που μπορούν να βοηθήσουν την οικογένειά σας να πραγματοποιεί αναζητήσεις στον ιστό με περισσότερη ασφάλεια.
 - Οι ρυθμίσεις της Ασφαλούς Αναζήτησης θα παραμένουν ενεργές εφόσον τα cookies είναι ενεργοποιημένα στον υπολογιστή σας, αν και μπορεί να γίνει επαναφορά των ρυθμίσεων Ασφαλούς Αναζήτησης σε περίπτωση που διαγράψετε τα cookies σας.
 - Εάν διαθέτετε Λογαριασμό Google, μπορείτε να κλειδώσετε τη ρύθμιση Ασφαλούς Αναζήτησης, ούτως ώστε οι άλλοι χρήστες να μην μπορούν να την αλλάξουν.

Χρήση Εικονων και Βιντεο

Σύμφωνα με δημοσίευμα στην *Καθημερινή* (10/10/2010) οι φωτογραφίες άνω του 80% των παιδιών, ηλικίας μικρότερης των δύο ετών, έχουν αναρτηθεί στο Διαδίκτυο, γεγονός που γεννάει ανησυχία για την προστασία του ιδιωτικού βίου τους, ενώ ενδέχεται να τα καθιστά έρμια

2 Arvind Balaraman / FreeDigitalPhotos

σε κυκλώματα παιδερασίας. Μελέτη που πραγματοποιήθηκε από την εταιρεία ασφάλειας Διαδικτύου AVG της Μεμβούρνης διαπίστωσε ότι το 92% των παιδιών στις ΗΠΑ, το 91% στη Νέα Ζηλανδία και το 84% σε Αυστραλία και Καναδά έχουν φωτογραφίες τους στο Ιντερνετ. Η εταιρεία καλεί τους γονείς να καταστήσουν βέβαιο ότι αυτό το υλικό μπορούν να το βλέπουν μόνο φίλοι και συγγενείς και όχι οποιοσδήποτε θελήσει.

Οι κίνδυνοι που εγκυμονεί το Διαδίκτυο για τα παιδιά είναι παρόμοιοι με αυτούς που ελλοχεύουν στον «πραγματικό κόσμο» και οι γονείς δεν πρέπει να το παραβλέπουν.

Η εταιρεία για να καταλήξει στα συμπεράσματά της «εξέτασε» 2.200 μητέρες με πρόσβαση στο Διαδίκτυο και παιδιά μικρότερα των δύο ετών σε Ευρώπη, Καναδά, ΗΠΑ, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία και Ιαπωνία.

Σχετικά με τη δημοσίευση φωτογραφιών - video και με αφορμή το δημοσίευμα, γενικότερα, θα πρέπει να αποφεύγεται η ανάρτηση στους δικτυακούς τόπους των Σχολικών Μονάδων, φωτογραφιών μαθητών για την ασφάλεια και προφύλαξη των ίδιων των μαθητών. Εάν χρειάζεται να δημοσιεύσετε φωτογραφίες τότε θα πρέπει να είναι μακρινές και ομαδικές ώστε να μην φαίνονται καθαρά τα πρόσωπα των παιδιών. Παρόλα αυτά, σε περίπτωση που πρέπει να δημοσιευτεί κάποιο video ή φωτογραφίες κοντινές (π.χ σε περίπτωση συμμετοχής σε διαγωνισμό ή Ευρωπαϊκό έργο) θα πρέπει να υπάρχει η γραπτή συναίνεση γονέα ή κηδεμόνα.

Ακολουθούν κάποιες σύντομες συμβουλές σε συνδυασμό με τα παραπάνω για τη χρήση εικόνων ή βίντεο σε μία Σχολική ιστοσελίδα:

1. Χρησιμοποιήστε ασφαλείς πρακτικές κατά τη χρήση φωτογραφιών: εάν ένας μαθητής ονομάζεται, αποφύγετε τη χρήση φωτογραφίας του. Αν η φωτογραφία επιλεχθεί να χρησιμοποιηθεί, να αποφευχθεί η ονομασία του μαθητή.
2. Σκεφτείτε τη χρήση φωτογραφιών ομάδας και όχι ξεχωριστές φωτογραφίες του κάθε μαθητή.
3. Κάντε χρήση φωτογραφιών μαθητών με κατάλληλη ένδυση, έτσι ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος ανάρμωσης προσοχής.
4. Βεβαιωθείτε ότι η εικόνα είναι με κατάλληλο όνομα - για παράδειγμα, μην χρησιμοποιείτε τα ονόματα των μαθητών στα ονόματα αρχείων ή στο (εναλλακτικό) κείμενο ALT, αν έχει δημοσιευθεί στο διαδίκτυο.
5. Βεβαιωθείτε ότι το βίντεο δεν αποκαλύπτει προσωπικά στοιχεία - για παράδειγμα στις ευχαριστίες (credits).
6. Βεβαιωθείτε ότι τα αρχεία εικόνων και βίντεο είναι σωστά αποθηκευμένα και με κατάλληλο όνομα στο δίκτυο.
7. Εξετάστε το ενδεχόμενο διαγραφής αρχείων σε φακέλους εικόνων ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ιδιαίτερα όταν οι μαθητές έχουν αποφοιτήσει από το σχολείο σας.
8. Έχετε εξετάσει ζητήματα προστασίας δεδομένων για τις φωτογραφίες που χρησιμοποιείτε;
9. Ζητήστε γονική άδεια πριν από τη χρήση εικόνων στην ιστοσελίδα του σχολείου, ή αλλού. Μπορείτε να δείτε και να κατεβάσετε το [σχετικό πρότυπο έντυπο γονικής συναίνεσης](#) όσον αφορά στη διαχείριση αυτού του θέματος.

Ασφαλής Λειτουργία στο YouTube

Τι είναι η Ασφαλής Λειτουργία στο YouTube;

Με την έναρξη της Ασφαλούς Λειτουργίας, οι χρήστες μπορούν πια να αποκρύπτουν πιθανώς ανάρμοστο περιεχόμενο το οποίο μπορεί να θεωρήσουν προσβλητικό ακόμα και αν το περιεχόμενο δεν παραβιάζει τις Οδηγίες Κοινότητάς μας. Όταν εισέρχεστε στην Ασφαλή λειτουργία, τα βίντεο τα οποία περιέχουν πιθανώς ανάρμοστο περιεχόμενο ή έχουν ηλικιακό περιορισμό δεν θα εμφανίζονται

στην αναζήτηση βίντεο, στα σχετικά βίντεο, στις λίστες αναπαραγωγής, στις εκπομπές και στις ταινίες. Όπως συμβαίνει και με την Ασφαλή Αναζήτηση Google, η Ασφαλής Λειτουργία στο YouTube δεν καταργεί περιεχόμενο από τον ιστότοπο, αλλά δεν το εμφανίζει στη σελίδα για τους χρήστες που έχουν επιλέξει αυτή τη λειτουργία.

Τι είδους περιεχόμενο αποκρύπτεται;

Τα βίντεο και τα σχόλια τα οποία περιλαμβάνουν περιεχόμενο που δεν παραβιάζει τις Οδηγίες κοινότητας, αλλά το οποίο μερικοί θεωρούν προσβλητικό ή ακατάλληλο για παιδιά, δεν θα είναι ορατό στην Ασφαλή λειτουργία. Σε αυτά περιλαμβάνονται βίντεο τα οποία έχουν επισημανθεί από χρήστες και έχουν περιορισμό ηλικίας ο οποίος έχει τεθεί από την ομάδα επιβολής πολιτικών ασφαλείας.

Πρέπει να έχω συνδεθεί στον YouTube λογαριασμό μου προκειμένου να ενεργοποιηθεί η Ασφαλής λειτουργία;

Όχι. Αν έχετε καθορίσει σωστά το κλειδί, τότε θα παραμείνει στη θέση του στο συγκεκριμένο πρόγραμμα περιήγησης, ανεξάρτητα αν έχετε συνδεθεί ή όχι, ή αν κάποιος άλλο πρόσωπο έχει συνδεθεί με διαφορετικό λογαριασμό στο YouTube. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τον λογαριασμό σας για να παράσχετε εξουσιοδότηση κλειδώματος ή ξεκλειδώματος, αλλά το ίδιο το κλειδί εφαρμόζεται στο πρόγραμμα περιήγησης σας, όχι στον λογαριασμό σας YouTube.

Διαθέτω πολλαπλά προγράμματα περιήγησης. Χρειάζεται να κλειδώσω την προτίμησή μου για κάθε πρόγραμμα περιήγησης;

Ναι, η Ασφαλής λειτουργία είναι συγκεκριμένη για κάθε πρόγραμμα περιήγησης.

Τα παιδιά μου και εγώ διαθέτουμε ξεχωριστά προφίλ στον οικιακό υπολογιστή μας. Χρειάζεται να πραγματοποιήσω σύνδεση στο ίδιο πρόγραμμα περιήγησης σε κάθε προφίλ για να κλειδώσω το αυστηρό φίλτράρισμα;

Ναι, κάθε προφίλ λειτουργεί ανεξάρτητα, επομένως θα πρέπει να κλειδώσετε την προτίμησή σας σε κάθε πρόγραμμα περιήγησης για κάθε διαφορετικό προφίλ.

Google Talk

Όταν συνομιλώ με κάποιον στο Gmail ή μέσω του Google Talk, γίνεται αποθήκευση των συνομιλιών;

Μπορείτε να επιλέξετε αν θα θέλατε να γίνεται αποθήκευση των ιστορικών συζητήσεων στον λογαριασμό σας Google από προεπιλογή. Μπορείτε να αλλάξετε τη ρύθμισή σας ανά πάσα στιγμή από τη σελίδα «Ρυθμίσεις» του Gmail. Οι αποθηκευμένες συνομιλίες βρίσκονται στον φάκελο «Συνομιλίες» όπου κάθε συνομιλία είναι ξεχωριστή, επισημαίνεται από το όνομα του χρήστη με τον οποίο συνομιλούσατε, καθώς και την ημερομηνία και την ώρα της συνομιλίας. Στο Gmail, οι αποθηκευμένες συνομιλίες είναι σαν τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η προβολή, η προώθηση, η εκτύπωση ή η διαγραφή τους είναι εύκολη.

Picasa

Υπάρχει επιλογή Ασφαλούς Αναζήτησης στο Picasa;

Όλες οι μεταφορτωμένες φωτογραφίες και τα άλμπουμ πρέπει να ακολουθούν την Πολιτική Προγράμματος του Picasa. Ενθαρρύνουμε τους χρήστες να αναφέρουν τυχόν ακατάλληλο περιεχόμενο και γίνεται παρακολούθηση των δημόσιων εικόνων για να διασφαλιστεί ότι δεν παραβιάζουν τις πολιτικές μας.

Δίπλα σε κάθε εικόνα με δυνατότητα προβολής από τον ιστότοπο των Λευκωμάτων Ιστού Picasa υπάρχει ένας σύνδεσμος «Αναφορά ακατάλληλου περιεχομένου». Επιλέξτε τον και ενημερώστε μας σχετικά με τον λόγο για τον οποίο κάνετε την αναφορά.

Blogger

Τι είδους περιεχόμενο δεν επιτρέπεται στο Blogger;

Εάν το ιστολόγιο παραβιάζει τους Όρους Χρήσης του Blogger ή τα πνευματικά δικαιώματα, διατηρούμε το δικαίωμα κατάργησης του ιστολογιού. Αν περιλαμβάνει περιεχόμενο το οποίο προορίζεται για ενήλικες, θα εισαγάγουμε μια παρενθετική σελίδα προειδοποίησης.

Αν το blogspot.com φιλοξενεί κάποιο ιστολόγιο το οποίο θεωρείτε ότι είναι ακατάλληλο, απλώς κάντε κλικ στον σύνδεσμο «επισήμανση ιστολογίου» στην κορυφή του παραθύρου και αναφέρετέ το σε εμάς.

Πηγές

- Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο - Ασφάλεια στο Διαδίκτυο
<http://internet-safety.sch.gr>
- Safer Internet
<http://www.saferinternet.gr>
- SafeLine.gr
<http://www.safeline.gr>
- Δικτυακή Εκπαιδευτική Πύλη
<http://www.e-yliko.gr>
- Google - Οικογενειακή Ασφάλεια
<http://www.google.gr/intl/el/goodtoknow/familysafety>

Ερωτηματολόγιο

Ασφαλής Πλοήγηση και Αναζήτηση Στο Διαδίκτυο

1. ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΣΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΣΦΑΛΗ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ?
 - ΝΑΙ
 - ΟΧΙ
2. ΑΝΕΒΑΖΕΤΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΜΕΣΩ ΚΑΠΟΙΟΥ SITE Η ΚΑΠΟΙΑΣ ΆΝΟΜΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ?
 - ΝΑΙ
 - ΟΧΙ
3. ΚΑΤΕΒΑΖΕΤΕ ΑΡΧΕΙΑ ΑΠΟ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ?
 - ΝΑΙ
 - ΟΧΙ
4. ΞΕΡΕΤΕ ΤΟΥΣ ΚΥΝΔΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΚΡΥΒΕΙ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ?
 - ΠΟΛΥ
 - ΛΙΓΟ
 - ΑΡΚΕΤΑ
 - ΚΑΘΟΛΟΥ
5. ΟΤΑΝ ΜΠΑΙΝΕΤΕ ΣΕ ΜΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ή ΚΑΠΟΥ ΑΛΛΟΥ ΚΟΙΤΑΤΕ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΑΣΦΑΛΕΣ?
 - ΝΑΙ
 - ΟΧΙ
6. ΣΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ ΣΑΣ ΕΧΕΤΕ ANTIVIRUS ?
 - ΝΑΙ
 - ΟΧΙ
7. ΣΤΟΝ Η/Υ ΣΑΣ ΚΑΝΕΤΕ ΑΡΚΕΤΑ ΣΥΧΝΑ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΓΙΑ ΤΟΙΧΩΝ ΙΟΥΣ Ή ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟ ΑΛΛΟ ΛΟΓΩ ΚΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΣΤΕ ΣΙΓΟΥΡΟΙ ΟΤΙ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΠΟΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΜΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΝΑ ΧΑΘΟΥΝ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΣΑΣ ? ΑΝ ΝΑΙ ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ?

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!!!!